

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Cauza penală

judecătoria Dondușeni

Nr. 1a-175/15

judcător Iu. Țîmbalari

DECIZIE

27.05.2015

mun. Bălți

Colegiul judeciar penal al Curții de Apel Bălți în componența

Președintelui de ședințe: Angela Revenco

Judecătorii: Eduard Rățoi și Ghenadie Liulca

Grefier: Marina Tofan

Cu participarea

Procurorului: Andrei Formusatii

Apărătorului: Dumitru Dulgher

a judecat în ședință publică în ordine de apel, apelul procurorului în procuratura Dondușeni Aurel Grigoriev declarat împotriva sentinței judecătorești Dondușeni prin care inculpatul:

xxxxNUMExxxx, născut la xxxxDATA_NASTERIIxxxx, originar și domiciliat în satul Gribova raionul Drochia, moldovean, cet.RM, cu studii medii speciale, căsătorit, ne având persoane la întreținere, domiciliat temporar în satul Șurii Noi raionul Drochia, neangajat în câmpul muncii, fără antecedente penale,-

a fost achitat de sub învinuirea formulată pe art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, pentru că fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale respectivei componente de infracțiune, fiind dispusă reabilitarea acestuia.

Acțiunile civile inițiate în procesul penale de către părțile vătămate Rădiță Gheorghe și xxxxNUMExxxx au fost lăsate fără soluționare.

În gestiunea instanței de fond cauza s-a aflat pe perioada 10.11.2013 – 13.05.2014 și în cea de apel 06.06.2014 – 27.05.2015.

Pentru a se expune pe marginea apelului declarat, Colegiul,-

CONSTATĂ:

Potrivit sentinței inculpatul xxxxNUMExxxx a fost achitat de sub învinuirea lui formulată în rechizitoriu, în aceea, că în luna noiembrie 2011, în urma înțelegerii cu cet. Rădiță xxxxNUMExxxx, născut la data de 09.09.1963, locuitor al satului Baraboi raionul Dondușeni, sub pretextul confecționării cât mai rapide a cinci secțiuni de gard, prin abuz de încredere și înșelăciune a înșușit de la el mijloace bănești în sumă de 8000 lei, cauzându-i prejudiciu material în proporții considerabile.

Tot el, la sfârșitul anului 2011, în urma înțelegerii verbale cu cet. xxxxNUMExxxx, domiciliat în satul Baraboi raionul Dondușeni, își asumase angajamentul de a confecționa un gard din 29 secțiuni cu dimensiunile de 2,34 x 1,30 metri, costul unei secțiuni constituind 1250 lei, în total în sumă de 36 250 lei, dintre care pe parcursul anului 2012 a confecționat numai șase secțiuni evaluate la suma de 700 dolari SUA ce i-a fost achitată drept avans, după care abuzând de încrederea acordată, a solicitat și a primit în formă de avans mijloace bănești în sumă de 5000 lei, pentru confecționarea gardului și sub pretextul achitării unei dobânzi pe creditul dobândit de la filiala nr.16 Drochia a BC "FinComBank" S.A. neonorându-și obligațiile asumate privind finisarea lucrărilor de confecționare a gardului și ne restituind sumă de cinci mii lei luată sub pretextul achitării dobânzii în instituția financiar-bancară, acțiuni lui pe cele două capete de învinuire fiind încadrate la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, ca escrocherie, în prezența calificativelor "dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile".

Legalitatea și temeinicia sentinței de achitare a fost contestată în ordinea art. 401- 402 Cod pr. penală, de către procurorul ce a reprezentat învinuirea în instanța de fond Aurel Grigoriev, care solicită casarea integrală a sentinței, cu reluarea cercetărilor judiciare și pronunțarea pe caz a unei soluții de condamnare a lui xxxxNUMExxxx pe art.190 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu stabilirea pedepsei închisorii pe termen de cinci ani, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a mijloacelor bănești pe un termen de trei ani, fiind admise acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Rădiță Mihail și xxxxNUMExxxx, cu încasarea din contul lui xxxxNUMExxxx în beneficiul primului 8000 lei MD cu titlu de despăgubiri materiale și 20 000 lei MD cu titlu de despăgubiri morale, precum și cinci mii lei în beneficiul lui xxxxNUMExxxx drept prejudiciu material cauzat prin

infracțiune. În motivarea cerințelor formulate susține, că la adoptarea sentinței, instanța nu a ținut cont în deplină măsură de structura laturii obiective a componenței visate și anume: fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni sau inacțiuni cea principală, manifestată prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane și cea adicentă ce în mod alternativ constă din înșelăciune sau abuz de încredere, urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv, care are un caracter considerabil și legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile survenite. Noțiunea de ”dobândirii ilicite” fiind similară celei de ”sustragere”, elementul ”înșelăciunii” manifestându-se prin dezinformarea conștientă a victimei, care constă în prezentarea vădit falsă a realității (înșelăciunea activă), sau trecerea sub tăcere a realității, când sunt ascunse faptele și circumstanțele care trebuie comunicate în cazul săvârșirii cu bună - credință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale (înșelăciune pasivă). Prevederile acestui articol se aplică doar în cazul în care înșelăciunea pasivă se află în legătură cauzală cu dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, și dacă înșelăciunea pasivă se realizează înainte de apariția la făptuitor a posibilității reale de a se folosi și de a dispune de bunurile ce i s-au transmis. Prin ”abuz de încredere” înțelegându-se exploatarea de către făptuitor a raporturilor de încredere care s-au stabilit între el și victimă. De regulă, raporturile de încredere decurg din încheierea unor convenții de drept civil (mandat, depozit, asigurare, comision, administrare fiduciară etc.) sau din alte fapte juridice, în alte cazuri, aceste raporturi se creează pe fondul, atitudinii de colegialitate, prietenie, afecțiune între făptuitor și victimă, atitudine care de multe ori, este artificial creată și susținută timp îndelungat, prin eforturile făptuitorului. Având un conținut material, infracțiunea de excrocherie se consumă din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință. Latura subiectivă a infracțiunii caracterizându-se prin vinovăție sub formă de intenție directă, la calificarea faptei fiind obligatorie stabilirea scopului special de cupiditate. Totodată primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmarea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat, fapt menționat și în Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor nr. 23 din 28.06.2004. Temeiul aplicării răspunderii potrivit art. 190 Cod penal, apare în cazul imposibilității apărării drepturilor subiective prin mijloacele justiției civile și sub incidența acestui articol intră doar acele încălcări care demonstrează rea-voiență, fraudă, malvesațiune din partea făptuitorului. De rând cu aceasta pct. 15 a Hotărârii visate reține, că intenția este demonstrată prin situația financiară extrem de neprielnică a persoanei, care își asumă angajamentul, la momentul încheierii tranzacției, lipsa de fundamentare economică și caracterul nerealizabil al angajamentului asumat, lipsa unei activități aducătoare de beneficii, necesare onorării angajamentului, achitarea veniturilor către primii deponenți din contul banilor depuși de deponenții ulteriori, prezentarea, la încheierea tranzacției, a unor documente false, încheierea tranzacției în numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane de care se folosește o altă persoană pentru a-și atinge interesele etc., fapt care instanța de judecată nu a examinat multilateral și toate aspectele.

Respectiv, efectuând retrospectiva aspectului doctrinal al componenții de excrocherie, apelantul susține, că prezentarea de către inculpat părților vătămate xxxNUMExxxx și Rădiță Gheorghe a patentei de întreprinzător seria AB nr.124375, cu termenul de valabilitate expirat la ziua dobândirii de la ei a mijloacelor bănești, denotă intenția făptuitorului de a intra în posesia bunurilor altei persoane prin înșelăciune. În același context se invocă aprecierea neobiectivă de către instanță a informației liberate de BC ”FinComBank” SA nr. 8570 din 03.12.2012 ce atestă perioada și ratele stingerii creditului bancar, ce denotă cert scopul de cupiditate cu care inculpatul a acționat la dobândirea ilicită a bunurilor, urmărind intenția sustragerii lor la momentul intrării în stăpânire asupra acestora, neavând intenția de ași onora angajamentul asumat. Or, tocmai, că aceste împrejurări confirmă situația financiară extrem de precară în care se afla inculpatul la momentul dobândirii de la victime a mijloacelor bănești, în lipsa unei fundamentări economice și a caracterul nerealizabil al angajamentului asumat, precum și lipsa unei activități aducătoare de beneficii, necesare onorării angajamentului. Într-un alt aspect, se invocă neobiectivitatea aprecierilor instanței referitor la caracterul ne considerabil a prejudiciului cauzat părților vătămate, reieșind din lipsa probelor ce ar conține date privind însemnătatea bunurilor pentru victime, starea materială și veniturile acestora, existența persoanelor la întreținere, venitul global al membrilor familiilor lor. Or, la cauză au fost anexate date ce obiectiv denotă gradul de dezabilitate a victimei xxxNUMExxxx și ne angajarea în câmpul muncii a lui Rădiță Gheorghe ce are la întreținere o familie numeroasă. Pe lângă cele menționate susține, că deși instanța a făcut referire la art. 1 Protocolul nr. 4 a Convenției, potrivit cărui nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv, că nu este în măsură să execute o obligație contractuală”, ea nu a ținut cont de faptul, că art.7 aceleși Convenții stipulează, că nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional, fiind inadmisibilă aplicarea unei pedepse mai severe decât cea aplicabilă la momentul săvârșirii infracțiunii, prezentul articol ne aducând atingere judecării și pedepsirii unei persoane vinovate de o acțiune sau o omisiune care, în momentul săvârșirii ei, constituia infracțiune potrivit principiilor generale de drept, unanim recunoscute de națiunile civilizate. Astfel, că în opinia apelantului, faptele descrise mai sus, denotă caracterul infracțional al faptei comise de inculpatul xxxNUMExxxx, el urmând a fi condamnat în temeiul art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal cu numirea pedepsei penale.

Procedura citării legale a fost executată.

La ședința instanței de apel reprezentantul acuzării Andrei Formusatii a pledat pentru admiterea cerințelor formulate în apel pe motivele și cu argumentele formulate în el, dispunându-se casarea sentinței cu reluarea cercetării judecătorești în vederea audierii nemijlocite a părților vătămate, inculpatului și a martorilor acuzării, precum și cercetarea suplimentară a bazei probante administrate pe caz, iar ca rezultat pronunțarea unei soluții noi de condamnare a lui xxxNUMExxxx pe marginea învinuirii lui aduse în rechizitoriu.

Partea vătămată Rădiță Gheorghe, neinsistând pentru admiterea apelului formulat de procuror în latura penală a pledat pentru admiterea lui în latura civilă cu încasarea de la inculpatul xxxNUMExxxx în beneficiul său a despăgubirilor materiale în mărime de 8000 lei precum și a celor morale în mărime de 12 000 lei.

În fața instanței de apel inculpatul xxxNUMExxxx, apărarea căruia a fost exercitată de către avocatul Dumitru Dulgher a pledat nevinovat, solicitând respingerea apelului formulat de procuror cu menținerea fără modificări a sentinței de achitare adoptată pe caz, considerând că organul de urmărire penală a făcut un confuz între relațiile civile și acțiunile de escrocherie.

Verificând legalitatea sentinței contestate și temeinicia cerințelor formulate de apelant în raport cu materialele cauzei penale, ascultând pledoariile participanților procesului penal, Colegiul rejudecând cauza potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, va dispune admiterea apelului pe motivele și cu argumentele aduse în el, casarea sentinței de achitare adoptată în cauza lui

xxxxNUMExxxx, cu pronunțarea în privința lui a unei sentințe de condamnare pe art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa amenzii cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea bunurilor.

Pentru a se pronunța în sensul celor constatate Colegiul reține, că în corespundere cu pct. 14.2 a Hotărârii Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel, completată prin hotărârea nr. 10 din 24.12.2010, apelul constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în fața primei instanțe. În cadrul judecării în apel, fiind admisibilă cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum și administrarea oricăror probe noi. Instanța de apel urmând să adopte una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunând, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Totodată, potrivit pct. 14.7 a hotărârii nominalizate chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită sau nu; dacă ea a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 CPP.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

De rând cu aceasta, Colegiul reține dispozițiile art. 415 alin. (2/1) Cod pr. penală, potrivit cărora, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o sentință de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți, urmând ca martorii acuzării să fie audiați din nou, în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Respectiv, efectuând o cercetare amplă a bazei probatorii administrată în prezenta cauză, Colegiul conchide netemeinicia soluției judiciare privind lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii de excrocherie, or metoda în care el a acționat în vederea dobândirii mijloacelor bănești de la părțile vătămate, de rând cu situația financiară precară în care se afla la acel moment, denotă cu certitudine intenția dobândirii prin înșelăciune a bunurilor, neglijând angajamentul asumat privind confecționarea gardului metalic

În susținerea acestei concluzii, Colegiul va face referire la declarațiile părților vătămate audiate în instanța de apel, din care rezultă intenția de cupiditate cu care a acționat inculpatul în privința acestora.

Astfel, interogat la ședința instanței de apel Rădiță Gheorghe și-a păstrat declarațiile depuse în instanța de fond, potrivit cărora în luna noiembrie 2011, soția sa Rădiță Maria a comandat confecționarea unui gard pentru fiu la piața din sat. Baraboi. Odată cu comanda făcută, i-a transmis inculpatului avans în sumă de 4000 lei, procurând materiale în sumă de încă 4000 lei, costul lucrărilor fiind calculat în sumă totală de 8000 lei. A așteptat comanda, care urma să fie realizată timp de o lună, dar până în prezent așa și nu a fost executată, motiv pentru care solicită încasarea despăgubirilor materiale în mărime de 8000 lei, precum și a celor morale în mărime de 12 000 lei.

În coroborare cu aceste declarații se află și cele depuse de xxxNUMExxxx, potrivit cărui în anul 2011 fosta soție cu mama-sa la piața din or. Dondușeni i-au comandat lui xxxNUMExxxx confecționarea unui gard metalic, acesta venind la fața locului și luând măsurile necesare, cerând drept avans 700 dolari SUA pentru procurarea materialelor feroase și pentru a da credibilitate angajamentului asumat i-a lăsat copiile pașaportului și patentei, asigurându-l în executarea comenzii timp de o lună de zile. Pentru, că acesta nu și-a onorat obligațiile și nu răspundea la sunetele de telefon, a sesizat organele de poliție, care intervenind l-au obligat să restituie banii primiți. Într-una din zile, xxxNUMExxxx împreună cu soția și fiul vitreg i-au adus șase secții de gard a câte 260 lei secția, comunicându-i, că dorește să confecționeze tot gardul, însă nu dispune de mijloace financiare, motiv pentru care a luat bani de la bancă și urmează să achite procentele la bancă. Acordându-i încredere, i-a mai dat încă 5000 lei, după care și-a înstrăinat automobilul și luând împrumut de la bancă în suma necesară pentru acoperirea cheltuielilor de confecționare a gardului, l-a contactat pe xxxNUMExxxx, însă acesta i-a comunicat, că a înstrăinat gardul altei persoane, fiind nevoit să restituie banii la bancă. La fel a menționat, că de către xxxNUMExxxx i-a fost prezentat patentul și prețurile pentru servicii, certificatul fiind eliberat de către Primăria sat. Șuri. Acțiunea civilă în sumă de 5000 lei o susține integral.

Declarații în același sens au depus și martorii:

-Rădiță Maria potrivit cărei în luna noiembrie 2011 la piața din sat. Baraboi, i-a comandat inculpatului confecționarea a câteva secții metalice de gard pentru gospodăria fiului său. Preluând comanda, inculpatul a calculat costul lucrărilor ce evalua la suma de 8000 lei cu care au căzut de acord, transmitându-i avans în sumă de 4000 lei și convenind la finisarea lucrărilor timp de două săptămâni. Peste termenul stabilit, vizitându-l pe inculpat la domiciliu, a constatat, că acesta nici nu începuse lucrările de confecționare a gardului, motivând prin lipsa materialului feros și timpul rece a anului, convenind să aștepte până se va încălzi. Peste o perioadă de timp, vizitându-l repetat la domiciliu și constatând, că el nu a început lucrările de confecționare, au convenit să procure materialul feros la sumă de 4000 lei, astfel ca să se încadreze în suma comenzii inițial convenite de 8000 lei. După procurarea materialului, l-au transportat la inculpat, însă ulterior văzând, că sunt duși în eroare, au depus plângere la poliție. Pentru a se asigura de restituirea banilor, i-au cerut inculpatului întocmirea unei recipise de împrumut, ei fiind asigurați de către ruda acestui privind restituirea mijloacelor bănești;

-Guzun Larisa potrivit cărei fiul său xxxNUMExxxx a fost grav accidentat, primind grad de dezabilitate, la moment fiind netransportabil. Referitor la caz susține, că la începutul lunii octombrie 2011, împreună cu nora sa și nepotul Laurențiu la piața din or. Dondușeni, i-au comandat inculpatului confecționarea gardului metalic. Preluând comanda, xxxNUMExxxx a solicitat în avans 700 dolari SUA pentru a începe lucrările, restul banilor urmând a-i fi transmiși la finalizarea comenzii. Ulterior, văzând, că este dus în eroare de către xxxNUMExxxx, fiul său a telefonat la poliție, până în prezent nefiind confecționat gardul și nici recuperată suma de 5000 lei,

care i-a fost transmisă inculpatului ulterior, când i-a adus în contul avansului de 700 dolari, 6 secțiuni de gard și poarta. Nu-și amintește suma comenzii, dar până la adresarea la poliție, feciorul acumulasese în jur de 33 000 lei pentru a acoperi cheltuielile. În perioada când starea sănătății feciorului se agravase, ca rezultat al accidentului rutier în care a fost vătămat, de nenumărate ori i-a cerut inculpatului restituirea celor cinci mii lei, pentru, că suporta cheltuieli enorme, însă acesta refuza să i le restituie, motiv pentru care solicită recuperarea prejudiciului cauzat, care este unul considerabil.

De rând cu aceasta instanța va face referire și la declarațiile martorului Avasiloaie Vladimir ce a fost interogat în instanța de fond, potrivit cărui inculpatul îi este ginere, în gospodăria lui văzându-l pe Rădiță Gheorghe cu soția sa, care inițial l-au rugat să confecționeze gardul metalic, după care l-au și bătut, luându-i cheile de la mașină, acesta apelând la poliție.

În constatarea vinovăției inculpatului, Colegiul va face referire și la baza probantă scrisă administrată pe caz, după cum urmează: plângerile depuse la poliție de către Rădiță Gheorghe din 27.07.2012 și xxxNUMExxxx din 22.02.2013 (f.d.86) privind atragerea la răspunderea penală a inculpatului pentru excrocherie (f.d.4); p/v de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 01.08.2012, potrivit căruia Rădiță Gheorghe solicită organelor de drept să i-a măsuri conform legislației în vigoare cu cet. xxxNUMExxxx, care în luna noiembrie 2011 prin înșelăciune a dobândit de la el suma de 4000 lei, sub pretextul confecționării gardului metalic, după care în luna aprilie 2012 la fel prin înșelăciune a mai dobândit de la el 4000 lei, pe care refuză să-i restituie, fapt prin care i-a fost cauzat prejudiciu material considerabil în sumă de 8000 lei (f.d.6); p/v de cercetare la fața locului din 17.08.2012, cu planșele fotografice anexate la el, în care se descrie gardul gospodăriei părții vătămate Rădiță Gheorghe, de unde a fost luată drept model o secțiune de gard de către xxxNUMExxxx (f.d.24-26); recepisă din 05.09.2012 din numele lui xxxNUMExxxx prin care se obligă să finiseze construcția celor 5 secții de gard pentru Rădiță Gheorghe, conform înțelegerii din decembrie 2011 în termen de până la 15.09.2012 (f.d.32); p/v de cercetare la fața locului din 28.09.2012 cu planșa fotografică anexată la el, prin care se descrie gospodăria lui xxxNUMExxxx din sat. Șurii Noi, r-l Drochia și se constată prezența secțiunii de gard luată de la Rădiță Gheorghe, alte detalii nefiind indicate (f.d.50-52); informația de la SA "Banca de Finanțe și Comerț" nr. 8570 din 03.12.2012 prin care se atestă creditul primit de către inculpat în luna iulie 2011 din numele IP "xxxNUMExxxx", datoria față de bancă la data de 02.08.2012 constituind dobânda-906,09 lei, penalități aferente creditului-6960,05 lei, penalitate aferentă dobânzii - 408,22 lei (f.d.57); cererea lui Rădiță Gheorghe din 12.02.2013 de recunoaștere în calitate de parte vătămată și civilă referitor la suma de 8000 lei, ce constituie pentru el o daună considerabilă (f.d.62; 66); p/v din 26.02.2013 de ridicare a schemei comenzii făcută de Rădiță Gheorghe (f.d.77-80); raport din 02.05.2012, potrivit căruia cet.xxxNUMExxxx, la sfârșitul anului 2011 i-a transmis lui xxxNUMExxxx suma de 700 dolari SUA, pentru a-i suda un gard metalic, care până la moment nu i-a adus gardul și nu cunoaște locul aflării lui (f.d.90); cererea lui xxxNUMExxxx referitor la aceleași împrejurări a cauzei (f.d.91); certificat eliberat de SA "Banca de Economii", potrivit căruia, la data de 02.12.2011 cursul oficial al unui dolar SUA, față de leul moldovenesc a constituit 11.8543 lei (f.d.118); răspuns parvenit de la SA "FinComBank", potrivit căruia conform contractului de credit Nr.R-9(MICRO)/144 din 20.06.2011 "FinComBanc" SA a acordat ÎP "xxxNUMExxxx" un credit în sumă de 30000 lei, pe un termen de 15 luni, cu termenul de rambursare 19.08.2012. Ca garanție rambursării creditului și plăților aferente s-a acceptat fidejusiune soției clientului Avasiloaie Rodica, întârzierile de achitare începând cu 20.12.2011, clientul și fidejuserul fiind avertizați despre consecințele de neachitare la termen a creditului, fiindu-le transmise reclamații ce erau recepționate de ei, dar care ignorau preîntâmpinările băncii, la data de 21.03.2012 fiind eliberată ordonanța cu privire la încasarea datoriei de la IP "xxxNUMExxxx", iar la data de 29.05.2012 fiind emisă încheierea de intentare a procedurii de executare, achitățile fiind reluate din 02.08.2012, fiind achitată suma de 19 987,55 lei, la data de 03.05.2013 datorie față de bancă constituind 10 942,86 lei (f.d.119); cererea lui xxxNUMExxxx din 14.05.2013 de recunoaștere în calitate de parte vătămată și civilă, în vederea recuperării prejudiciului cauzat prin infracțiune (f.d.120; 126); informație din 14.05.2013 prin care IFS Drochia anunță, că xxxNUMExxxx nu este deținător al patentei de întreprinzător, ulterior deținând-o pe perioada 13.06.2011-12.07.2011 (f.d.137; 145); copia patentei de întreprinzător seria AB nr.124375, eliberată titularului xxxNUMExxxx, genul activității de întreprinzător îl constituie Executarea și comercializarea obiectelor din lemn, metal, ghips, argilă, ciment, cu termen de valabilitate de la 13.06.2011 până la 12.07.2011 (f.d.150); autorizare Nr.1/8 din 06.06.2011 liberată de către Primăria comunei Șurii-Noi în gospodăria lui xxxNUMExxxx, cu condiția respectării regulilor sanitare și normelor igienice, prezența certificatelor corespunzătoare (f.d.151).

Cu toate că probele acumulate în prezenta cauză denotă cu certitudine vinovăția inculpatului xxxNUMExxxx în comiterea excrocheriei prin dobândirea prin înșelăciune și abuz de încredere de la Rădiță Gheorghe și xxxNUMExxxx a mijloacelor bănești respectiv în sumă de 8000 și 5000 lei, ne onorându-și angajamentele asumate și neavând acoperire financiară la momentul primirii lor, acesta prin declarațiile depuse, încearcă să susțină versiunea formulată în instanța de fond referitor la existența raporturilor juridice de ordin civil, ce și urmează a fi cercetate în ordinea procedurii civile, menționând în acest sens, că în ziua de 03.12.2011 a primit comandă de la Guzun Larisa privind confecționarea gardului metalic la gospodăria feciorului său xxxNUMExxxx, venind la fața locului și luând măsurile necesare, concomitent prezentându-i copia buletinului de identitate și convenind la suma comenzii de 36 000 lei, realizându-i o poartă metalică, ce era în automobilul său la preț de 3000 lei. În aceeași zi a primit avans 700 dolari SUA, echivalentul a 8100 lei, urmând ca următoarea miercuri să- prezinte modelul gardului, ceea ce a și făcut, Guzun solicitând adăugarea anumitor detalii ceea ce evident, că majora costul lucrărilor, astfel convenind la costul unei secțiuni de gard în sumă de 1650 lei, comanda totală fiind de 36 000 lei. Nedispunând de suma de bani necesară pentru achitarea lucrărilor, xxxNUMExxxx l-a încredințat, că în timpul el mai apropiat se va achita cu el. Lucrările l-a început pe 19.01.2012, efectuând 22 de secțiuni, rămânând neefectuate șapte secțiuni, însă fiind telefonat de Guzun, aceasta i-a cerut finisarea lucrărilor, avertizându-l că se va adresa la poliție a declara la poliție, el reproșându-i, că nu-i va elibera comanda până la achitarea deplină. Totuși, împreună cu soția i-au transportat în gospodăria acestui câteva din secțiunile finisate în sumă de 8100 lei, achitându-se și cu datoria de pe poartă de 1500 lei iar cu scopul de a nu refuza comanda i-a mai dat încă suma de 5000 lei. Având datorie la bancă pentru creditul luat, i-a solicitat lui xxxNUMExxxx să-i transmită banii în sumă de 22 000 lei, însă fiind refuzat a fost nevoit să vândă gardul la piața din sat. Căinari r-l Soroca. Secțiunea de gard a vândut-o cu 9 500 lei, achitând datoria la bancă, ulterior însă aflând, că este dator la bancă încă cu 8 000 lei. Cu Rădiță Gheorghe a făcut cunoștință la piața din sat.Baraboi, care l-a rugat să vină la el acasă, pentru a face o comandă de gard, ceea ce a și făcut. Împreună cu respectivul, a făcut calculul la gard, apreciind costul lucrărilor la 9000 lei, făcându-i și o reducere de 1000 lei. Rădiță Gheorghe i-a prezentat o secțiune din gardul său ca model, transmitându-i în avans 4000 lei, angajându-se să finiseze lucrările timp de 10 zile, însă din cauza condițiilor climatice nefavorabile nu a reușit să execute comanda în termen. Ulterior Rădiță Gheorghe cu soția sa în repetate ori l-au vizitat la domiciliu, însă pentru, că nu dispunea de material feros, nu putea finisa lucrările, motiv pentru care aceștia l-au maltratat în prezența

fiului său, la ce li-a comunicat, că nu va mai face gardul și le va întoarce banii. Însă la insistența acestora soția sa a întocmit în scris o recipisă, prin care el se obliga ca pe parcursul a două săptămâni să restituie suma de 4000 lei, respectiva recipisă fiind semnată de către ambii. Revenind peste două săptămâni, soția sa i-a spus să strângă gardul și să nu restituie banii, după care Rădiță Gheorghe i-a propus să meargă și să procure materialul necesar pentru construcția gardului în suma de 4000 lei. Rădiță Maria a comandat materialul pentru 5 secții de gard, costul căruia era de 7800 lei, ea achitând 4000 lei, urmând ca și respectivul să achite 4000 lei. Fiindu-i prezentat materialul a depistat că, 30-40% era cu defect. A solicitat să fie schimbat, însă i-a fost refuzat. Comunicându-i despre cele întâmplate lui Rădiță Gheorghe, ultimul i-a cerut să-i restituie suma de 8000 lei. Nedispunând de acești bani, a mers la un cunoscut de-al său pentru a-i împrumuta, însă a fost refuzat. În drum spre casă s-a întâlnit cu polițistul Topalo Andrei, care i-a sugerat să plece la câștig la Moscova, pentru a face rost de bani. Revenind acasă, familia Rădiță l-a înștiințat, că a depus plângere la poliție împreună cu xxxNUMExxxx. Chiar dacă a confecționat 70 % din gardul comandat de Rădiță acesta a refuzat să-l primească, cerându-i restituirea banilor, cât privește comanda lui xxxNUMExxxx aceasta a fost executată în întregime, în suma achitată de el, urmând să-i restituie secțiunile confecționate după o hotărâre judecătorească definitivă.

Astfel, cercetând suplimentar cumulul de probe verbale și cele scrise administrate în prezenta cauză, Colegiul conchide vinovăția inculpatului xxxNUMExxxx în aceia, că în luna noiembrie 2011, în urma înțelegerii cu cet. Rădiță xxxNUMExxxx, născut la data de 09.09.1963, locuitor al satului Baraboi raionul Dondușeni, sub pretextul confecționării cât mai rapide a cinci secțiuni de gard, prin abuz de încredere și înșelăciune a însușit de la el mijloace bănești în sumă de 8000 lei, cauzându-i prejudiciu material în proporții considerabile.

Tot el, la sfârșitul anului 2011, în urma înțelegerii verbale cu cet. xxxNUMExxxx, domiciliat în satul Baraboi raionul Dondușeni, își asumase angajamentul de a confecționa un gard din 29 secțiuni cu dimensiunile de 2,34 x 1,30 metri, costul unei secțiuni constituind 1250 lei, în total în sumă de 36 250 lei, dintre care pe parcursul anului 2012 a confecționat numai șase secțiuni evaluate la suma de 700 dolari SUA ce i-a fost achitată drept avans, după care abuzând de încrederea acordată, a solicitat și a primit în formă de avans mijloace bănești în sumă de 5000 lei, pentru confecționarea gardului și sub pretextul achitării unei dobânzi pe creditul dobândit de la filiala nr.16 Drochia a BC "FinComBank" S.A. neonorându-și obligațiile asumate privind finisarea lucrărilor de confecționare a gardului și ne restituind sumă de cinci mii lei luată sub pretextul achitării dobânzii în instituția financiar-bancară, acțiuni lui pe cele două capete de învinuire încadrându-se pe deplin la componența art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, în prezența calificativelor "escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzare de daune în proporții considerabile".

Respectiv, constatând ca fiind dovedită fapta prejudiciabilă comisă de inculpat, Colegiul face o apreciere critică a declarațiilor inculpatului xxxNUMExxxx, apreciindu-le drept o drept tendință de evitare a răspunderii și pedepsei penale. Or, după cum s-a menționat mai sus, partea acuzării a administrat suficiente probe în sprijinul învinuirii formulate, ce dovedesc incontestabil vinovăția lui în comiterea infracțiunii imputate.

În acest aspect Colegiul împărtășește opinia acuzării privind intenția cu care a acționat inculpatul în realizarea laturii obiective a escrocheriei, or, pe lângă faptul, că la momentul dobândirii mijloacelor bănești, starea financiară a inculpatului era una precară, fapt confirmat prin informația prezentată de către instituția financiar bancară, având nerambursat creditul dobândit în luna iunie 2011, ceea ce făcea imposibilă acoperirea financiară a angajamentului asumat, acesta ducând în eroare părțile vătămate cu privire la intenția sa reală, li-a prezentat autorizația cu termenul expirat, ulterior inventând noi împrejurări, prin care pretindea la imposibilitatea finisării lucrărilor de confecționare a gardurilor. De altfel, comportamentul manifestat de către inculpat, chiar și după punerea la dispoziție de către Rădiță Gheorghe a materialului feros, precum și dobândirea suplimentară de la xxxNUMExxxx a sumei de cinci mii lei, la fel denotă intenția cu care el a acționat în vederea dobândirii ilicite a bunurilor altor persoane. Or, chiar și în aceste condiții, inculpatul nu și-a onorat obligațiile asumate, iar declarațiile făcute de el în sensul înstrăinării gardului confecționat din mijloacele bănești primite de la V. Guzun, în vederea acoperirii datoriilor creditoriale pe care le avea față de bancă, cu atât mai mult în demonstrează caracterul ilicit al acțiunilor întreprinse, fapt ce confirmă vinovăția lui în comiterea escrocheriei prin dezinformarea conștientă a victimelor prin prezentarea vădit falsă a realității (înșelăciunea activă) cu trecerea sub tăcere a realității, ascunzând faptele și circumstanțele care trebuie comunicate în cazul săvârșirii cu bună - credință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale (înșelăciune pasivă).

În aspectul legii penale, prin dobândire ilicită a bunurilor în sensul art. 190 Cod penal se prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține (pentru sine sau alte persoane) transmiterea voită în proprietate, posesiune, deținere a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau dreptul asupra acestora, urmând ca aceste acțiuni să fie comise prin înșelare și sau cu abuz de încredere. Astfel, că prin oricare din cele două metode, care de altfel se pot și suprapune, făptuitorul induce victima în eroare, creându-i o falsă reprezentare a realității, indiferent de mijloacele utilizate, pentru a dobândi transmiterea voită a bunului sau a dreptului asupra lui. Dat faptului, că infracțiunea de escrocherie este o componență formală, ea se consideră consumată la momentul transmiterii bunului sau dreptului asupra lui, latura subiectivă manifestându-se prin intenție directă, făptuitorul acționând fraudulos în scopul dobândirii bunului, având la momentul transmiterii lui intenția de a nu-l returna proprietarului de drept.

În același context Colegiul reține pct.15 a Hotărârii Plenului CSJ cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor nr. 23 din 28.06.2004, potrivit căror primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat. Or, împrejurările de fapt, expuse mai sus a cauzei penale, denotă cu certitudine lipsa intenției la inculpat de ași onora obligațiile asumate, el fiind conștient de faptul, că nu dispune de o acoperire financiară necesară în vederea stingerii lor.

În acest aspect concluzia instanței privind lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii de escrocherie, este una incorectă, venind în contradicție cu împrejurările de fapt a cauzei expuse mai sus, ce denotă caracterul infracțional a faptei comise, adică intenția cu care inculpatul xxxNUMExxxx a acționat în vederea însușirii bunurile părților vătămate, refuzându-le restituirea mijloacelor bănești la cerințele lor insistente.

În aspectul celor relatate Colegiul conchide netemeinicia versiunii formulate de partea apărării și preluată de către instanța de fond privind existența între părți a unui litigiu de ordin civil, ce urmează a fi soluționat pe cale civilă, fiind invocate în acest sens prevederile

art. 1 a Protocolului 4 a Convenției, ce exclude condamnarea persoanei pentru singurul motiv, că nu-și poate onora obligațiile asumate. Or, împrejurările de fapt a cauzei, constatate în baza probelor cercetate, denotă ne dorința și nu imposibilitatea inculpatului de ași onora angajamentul asumat, de altfel ne realizat de el începând cu noiembrie 2011 și până în prezent.

Respectiv, constatând ca fiind dovedită fapta comisă de către xxxNUMExxxx, Colegiul la stabilirea categoriei pedepsei penale va da deplină eficiență dispozițiilor art. 61 Cod penal ce ține de scopul ei în restabilirea echității sociale, întru prevenirea continuării activității criminale atât de către făptuitor, cât și de alte persoane. La fel se va ține cont și de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, stipulate la art. 75 Cod penal cum sunt: gravitatea faptei imputate ce face parte din categoria infracțiunilor grave, caracterul prejudiciabil, personalitatea inculpatului ce se caracterizează pozitiv de la locul de trai, având la întreținere copil minor și fiind pentru prima dată în conflict cu legea (f. d. 35-37,55). Aceste împrejurări, în opinia instanței, permit aplicarea în privința lui a pedepsei amenzii în limita sancțiunii normei penale cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea bunurilor.

Concomitent cu latura penală, Colegiul va dispune casarea sentinței și în latura civilă prin admiterea cerințelor formulate atât de apelant, cât și de părțile vătămate în vederea recuperării daunei materiale, dispunând încasarea de la inculpat în beneficiul lui Rădiță Mihail a prejudiciului material în sumă de 8 000 lei MD și prejudiciu moral - 2000 lei MD și în beneficiul lui xxxNUMExxxx a prejudiciu material în sumă de 5000 lei

În susținerea acestei concluzii Colegiul reține dispozițiile art. 219 alin. (2) pct. 4) Cod pr. penală, ce oferă persoanelor fizice cărora li-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală, posibilitatea de a înainta acțiune civilă privitor la despăgubire prin repararea prejudiciului moral. Dispoziția alin. (4) aceleiași norme stipulând, că la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerație suferințele fizice ale victimei, prejudicial agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare etc. De rând cu aceasta prevederile art. 220 alin. (2) și (3) Cod pr. penală, reglementează procedura de soluționare a acțiunilor civile în cadrul procesului penale și aplicabilitatea legii civile în raport cu cea penală, astfel, că hotărârea privind acțiunea civilă urmează a fi adoptată în conformitate cu normele dreptului civil și altor domenii de drept.

Totodată, potrivit art. 1398 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune, iar potrivit art. 1423 alin. (1) Cod civil mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului și de măsura în care această compensație poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

În contextul celor expuse mai sus și în corespundere cu art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod pr. penală, Colegiul,-

D E C I D E:

Apelul procurorului în procuratura Dondușeni Aurel Grigoriev declarat împotriva sentinței judecătorei Dondușeni din 13.05.2014 în cauza lui xxxNUMExxxx se admite, cu casarea acestei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei soluții noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

xxxxNUMExxxx se recunoaște culpabil de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa amenzii în mărime de 500 u.c., ce constituie 10 mii lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea bunurilor pe termen de doi ani.

În corespundere cu art. 225 alin. (2) Cod pr. penală se dispune încasarea de la xxxNUMExxxx în beneficiul lui Rădița Gheorghe a despăgubirilor materiale în sumă de 8000 lei și celor morale în sumă de 2000 lei, precum și în beneficiul lui xxxNUMExxxx a prejudiciului material în sumă de 5000 lei.

Prezenta decizie este executorie dar poate fi atacată cu recurs la CSJ în termen de 30 zile din data pronunțării deciziei motivate.

Dispozitivul decizie adoptat și pronunțat în public la data de 27.05.2015, decizia motivată fiind pronunțată și înmănată părților la 24.06.2015.

Președintele ședinței: Judecător: Judecător: